

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Сучасний науковий дискурс і комунікація»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Освітня програма	Філософія
Тривалість викладання	3-й семестр (6-та чверть)
Заняття:	2025 -2026 н.р.
Мова викладання	українська
Кафедра, що викладає	Філософії і педагогіки

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7050>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти, ауд. 1/116, онлайн-консультації на платформі MS TEAMS

https://teams.microsoft.com/j/team/19%3Ar58ay96y26WwP8zZ3_5QAOI9kWhAZYRF1XKR-qEsw01%40thread.tacv2/conversations?groupId=8f476e21-a28b-4dd6-bcd4-a0066d7a923b&tenantId=6cbb82a7-8f8b-4e21-8922-e8dd1f03e636

Інформація про викладача:

	Жадяєв Денис Володимирович (лекції та практичні)	Кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії і педагогіки
	Персональна сторінка	https://filosof.nmu.org.ua/ua/J%20D%203.php?clear_cache=Y
	Email:	Zhadiaev.d.v@nmu.one

1. Анотація до курсу

«Сучасний науковий дискурс і комунікація» – курс передбачено для висвітлення положення науки та філософії в контексті комунікації та дискурсу: межі емпіричного, раціонального та метафізичного. В курсі висвітлено не тільки те, як перетинаються філософські принципи з методами наукового пізнання, а й, передусім, які особливості носить етос науки у англomовному середовищі: відмінності порядку питань та відповідей; проблемно-орієнтоване дослідження на відміну від ієрархії звань та ступенів; принцип авторства та технічні варіанти захисту своєї позиції щодо питань про авторство; формалізм та неформальні способи спілкування; правила академічного листування за стилем «Оксфорд».

2. Мета за завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Сучасний науковий дискурс і комунікація» - формування у здобувачів навичок ефективної комунікації у науковій спільноті відповідно до принципів етики, враховуючи культурну різницю локального та міжнародного рівнів, розвиток навичок роботи у команді над освітніми та

науковими проєктами, вивчення контексту розвитку наукової спільноти у світі, розвиток навичок роботи у команді та комунікації.

Завдання курсу:

- Висвітлити актуальність філософських категорій для технічних і гуманітарних наук;
- Прояснити ідею прогресу в етичному контексті та питання про «свободу» взагалі та про «академічну свободу»;
- Зробити порівняльний аналіз декотрих провідних закладів освіти Заходу та України з точки зору академічної свободи, формалізму, неформальної освіти, дослідження і комунікації;
- Набути навички письмової комунікації на різних рівнях формального та неформального спілкування.

3. Результати навчання:

- Вміти знаходити актуальні приклади окремих галузей знань, популярної науки для дедуктивних філософських положень;
- Розуміти науковий етос та його логіку, принципи та вміти використовувати це знання в ході листування, полеміки, обговорень;
- Вміти заповнювати форми заявок у їх теоретичній частині для участі у проєктах;
- Розуміти відмінності культури при обговореннях, комунікації між представниками наукової спільноти Сходу та Заходу та вміти коректно застосовувати це знання;
- Використовувати знання про технології та пристрої у науковій діяльності, вміти оптимально підтримувати баланс між швидкістю та якістю отримання/передачі інформації при використанні пристроїв, прогнозувати сценарії розвитку технологій.

4. Методи навчання

Обговорення – здобувачі активно діляться набутим досвідом та домінують питання відкритого типу.

Лекція-візуалізація – здобувачі мають нагоду засвоювати інформацію зоровим шляхом (слайди, відео), яка полегшує процес надто абстрактного мислення.

Семінар-дискусія – при достатньому рівні підготовки здобувачів, може використовуватися такий метод, адже він допомагає уникнути «монологічності» викладання і при якому авторитет викладача замінюється на допитливість та ініціативу самих здобувачів, що мотивує продовжувати поглиблювати знання.

Семінар-тренінг – в ході постановки проблеми протягом семінару розвиваються аналітичні навички і набувається якісно новий результат навчання.

Міні-лекція – здобувачі отримують первинні знання з предмету лекції, розуміють сутність постановки проблеми.

Проблемна лекція – в ході такої лекції позиція слухачів змінюється з «пасивного» засвоєння на «активне» дослідження. Перевага такого методу у тому, що він «знімає» авторитаризм (та «авторитет») і є природньо-філософським, тобто, прямо протилежним формам якогось ідеологічного засвоєння, адже слухачі орієнтуються не на імена відомих філософів, а саме на ті проблеми, які вони вирішували. Метод позитивно відображається на розподілі балів при подальшому проведенні семінарів, адже здобувачам стає очевидним хто з них і наскільки проявляв активність, а відтак, хто – скільки заслуговує балів.

Лекція-діалог – крім питань, здобувачі можуть висловлювати свої точки зору. Викладач пропонує тему, вводить в суть предмету і задає питання, які можуть спонукати та розвивати діалог.

Семінар-«мозковий штурм» - заохочується висловлювання думок всієї групи, забороняються насмішки (навіть при вочевидь нелогічних ідеях), спонукає атмосфері змагальності але, водночас, з іншого боку – співробітництву.

5. Структура курсу

6. За видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції та практичні заняття:

Назви змістових модулів і тем	
Змістовий модуль 1	Чверть
<i>Тема 1.</i> Наука взагалі та філософія зокрема: передумови дискурсу 1.1 Про що може розказати філософ науковцям інших галузей? 1.2 Природничі науки та їх дані: чим вони цікаві філософії? 1.3 Філософські категорії як передумови наукового дискурсу.	6 чв.
<i>Тема 2.</i> Межі наук у науковому дискурсі 2.1 Особливість природничих наук та	6 чв.

<p>гуманітарних з точки зору ідеї прогресу, новизни та оновлювання;</p> <p>2.2 Колектив інженерів та «робоча група» філософів: спільне та відмінне;</p> <p>2.3. Принцип авторства у технічних спеціальностях та у гуманітарних;</p> <p>2.4. Науковий дискурс на відміну від філософського.</p>	
<p><i>Тема 3.</i> Контекст університетів та коледжів ЄС та США</p> <p>3.1. Стандарти Ітон коледжу: інноваційність у традиціях та свобода в уніформі?</p> <p>3.2. Форма навчання в університетах сьогодні та принцип свободи здобувача: особливості комунікації викладачів та здобувачів;</p> <p>3.3. Форма навчання в університетах сьогодні та принцип свободи здобувача: особливості комунікації викладачів та здобувачів;</p> <p>3.4. Науковий дискурс, диспут, дискусія.</p>	<p>6 чв.</p>
<p><i>Тема 4.</i> Конференції та друковані роботи</p> <p>4.1. Пріоритет відвідування конференцій над друкованими роботами</p> <p>4.2. Дискурс у публікаціях як інвестиція;</p> <p>4.3. Статистика та динаміка вкладень в науку та друковані видання.</p>	<p>6 чв.</p>
<p><i>Тема 5.</i> Принципи відкритості у комунікації</p> <p>5.1 Листування з колегами-науковцями за стилем Oxford.</p> <p>5.2. Короткі відповіді та розгорнуте звернення: коли саме вони є доречними?</p> <p>5.3. Чому декотрі компанії забороняють електронну пошту?</p> <p>5.4 Заявки на гранти та працевлаштування: різниця на заході та в Україні.</p> <p>5.5 Відкритість та верифікованість як принципи</p> <p>5.6 Готовність до критичного огляду</p> <p>5.7 Що таке blind review?</p> <p>5.8 Членство в наукових товариствах.</p>	<p>6 чв.</p>
<p><i>Тема 6.</i> Дискурс і технології</p> <p>6.1. Гаджети, віджети, програмне забезпечення;</p> <p>6.2. Програмне забезпечення та пристрої: відволікання чи зосередження? Статистичні дані;</p> <p>6.3. Використання аналітики для визначення наукової аудиторії: academia.edu, GoogleAds, Research Gate, Google Scholar, ORCID.</p>	<p>6 чв.</p>
<p>Практичні заняття</p>	

Практичні заняття	6 чв.
<ol style="list-style-type: none"> Динаміка розвитку науки взагалі у світі: ЄС, США, Японія, Китай, Ізраїль, Індія; Інтерактивні способи комунікації з аудиторією; Визнання наукових здобутків в університетах світу; Літні школи та міжнародні конференції: приклади, спільне та відмінне; Принципи менторства та тьюторства у порівнянні з філософським діалогом; Проект-орієнтоване дослідження: прикладні та фундаментальні науки. 	

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку), то він складає залік / екзамен. Залік відбувається у формі письмової залікової роботи на основі пройденого матеріалу. Екзамен складається з тестових завдань на основі пройденого матеріалу за рік навчання.

Теоретична частина	Практична частина	Бонус	Разом
0	100	0	100

Практична частина оцінюється за результатами здачі контрольної тестової роботи, яка містить 40 запитань, з 40 тестових запитань.

Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 1 бал.

З метою запобігти упередженню у оцінюванні, кількість відкритих питань зведено до мінімуму (використовуються лише як допоміжний захід при технічних проблемах проходження тесту, або як полегшена форма оцінювання відповідно до Наказу).

Максимальна кількість балів за ККР: 100

6.3. Поточна успішність складається з успішності виконання завдань за кожною темою, що виконуються під час практичних занять або на платформі Moodle, кожне завдання максимально оцінюється у 100 балів. Отримані бали за практичні заняття додаються, вираховується середній загальний бал і він є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6.4. За дисципліною передбачені такі методи поточного оцінювання: тестування та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в процесі виконання завдань самостійної роботи, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних індивідуальних завдань.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про викладача або особисто, або через старосту. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Бонуси.

Студенти, які регулярно відвідували заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин), отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. BBC Radio 4: The Educators <https://www.bbc.co.uk/programmes/b04dwbkt>
2. Bernard R. McCoy. "Digital Distractions in the Classroom Phase II: Student Classroom Use of Digital Devices for Non-Class Related Purposes" *Journal of Media Education* Vol. 7 Iss. 1 (2016) p. 5 – 32: <https://digitalcommons.unl.edu/journalismfacpub/90/>
3. Brown, J.W., Stenner, P. (2024), *The Microgenetic Theory of Mind and Brain. Selected Essays in Process Psychology*. Routledge: New York. ISBN 9781032873848, Dec 6, 2024
4. Brown, J.W., Stenner, P., Zhadiaiev, D. (2024), *Ausgewählte Aufsätze zu einer Prozesspsychologie*. Herausgegeben von Paul Stenner und Denys Zhadiaiev Von Dr. Jason W. Brown. Verlag Karl Alber: Baden-Baden ISBN 978-3-495-99305-7 (Whitehead Studien, Bd. 11), 2024
5. [Denys Zhadiaiev. Pando in Dnipro. An Interview with Eugene Shirley. May 22, 2022.](https://pandopopulus.com/blog/pando-in-dnipro/) On thoughts and feelings in first months of Russian aggression in Ukraine: Ethics and Psychology point of view from Dnipro. Text written in bombshelter during continuous attacks. Full text: <https://pandopopulus.com/blog/pando-in-dnipro/>
6. Eagleton, T. (2015). *The Slow Death of the University*: <https://www.chronicle.com/article/the-slow-death-of-the-university/>
7. Irwin, S. *Reshaping Social Life*. New York: Taylor and Francis. Kindle Edition, 2017.
8. Jason Brown, Denys Zhadiaiev; From Drive to Value. *Process Studies* 1 November 2022; 51 (2): 204–220. doi:

<https://doi.org/10.5406/21543682.51.2.04>, 2022

<https://independent.academia.edu/DenysZhadiaiev>

9. Q&A with the sonic sage, Denys Dnipro. Echo Room:
https://echoroom.co/2023/12/11/qa-with-the-sonic-sage-denys-dnipro/?fbclid=IwAR09HnP8-JEWKXBd1FPhHE04BtjsfuhE_xyhM80QErodZoQGef72BjOB734
10. Sir ken Robinson. The Educators. Radio 4:
<https://www.bbc.co.uk/programmes/b04d4nvv>
11. Tony Little. The Educators. Radio 4:
<https://www.bbc.co.uk/programmes/b04fc707>
12. UNESCO science report: towards 2030.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235406>
13. World Economic Forum. *These are the top 10 job skills of tomorrow – and how long it takes to learn them*
<https://www.weforum.org/agenda/2020/10/top-10-work-skills-of-tomorrow-how-long-it-takes-to-learn-them>
14. [Zhadiaiev D. Aesthetics as a Manifestation of Balance // Orpheus' Glance. Selected papers on process psychology. The Fontarèches meetings, 2002–2017. - Louvain-la-Neuve: Les Éditions Chromatika. 2018. - pp. 299-308.](#)
15. Zhadiaiev D. Golden and 'Platinum' Rules: Ignoratio Elenchi in Gender and Management Ethics / D. Zhadiaiev // *Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні: сучасні досягнення та перспективи* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. - Дніпро : ДДУВС, 2021. – С. 267-269, 2021
16. Zhadiaiev, D. (2015), Back from Quantity to Quality, from Appearance to Reality? *For Our Common Home: Process-Relational Responses to Laudato Si'*. John B Cobb Jr (Author), Ignacio Castuera (Process Century Press (August 25, 2015). - pp. 387-396 ISBN-10: 1940447089 ISBN-13: 978-1940447087
17. Zhadiaiev, D. (2021), [Golden and 'Platinum' Rules: Ignoratio Elenchi in Gender and Management Ethics](#). *Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні: сучасні досягнення та перспективи* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченій 25-й річниці з дня прийняття Конституції України та 30-й річниці проголошення незалежності України. С. 267-269.
18. Zhadiaiev, D. (2023). CATEGORY OF 'POWER': HISTORICO-PHILOSOPHICAL ASPECT AS A PROLEGOMENON TO IDEA OF BALANCE. *European Science*, 4(sge18-04), 78–85.
<https://doi.org/10.30890/2709-2313.2023-18-04-029>, Mar 30, 2023
<https://independent.academia.edu/DenysZhadiaiev>
19. Zhadiaiev, D. (2023). Category of Power and its Roots in Philosophy, Psychology and Art. *Scientific space: integration of traditional and innovative processes* : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”. 213-230.
<https://independent.academia.edu/DenysZhadiaiev>
20. Zhadiaiev, D.(2020), The Notion of Balance. *Variations on Process Metaphysics. European Studies in Process Thought*. Cambridge Scholars Publishing. pp. 160-177.

21. Жадяєв Д. Ідеї мікрогенезу Дж. В. Брауна та ритму навчання за А.Н. Вайтгедом / Д. Жадяєв // Когнітивно-комунікативні стратегії розвитку здобувачів вищої освіти у процесі професійної підготовки : зб. тез Всеукр. наук.- практ. семінару (м. Дніпро, 28 верес. 2021 р.). – Дніпро: ДДУВС, 2021. – С. 36-37, 2021
<https://independent.academia.edu/DenysZhadiaiev>
22. Жадяєв Д. Навички 2025 та поняття про стиль у освіті: паралельні надії вайтгеда та світового економічного форуму? / Д. Жадяєв // Соціально-гуманітарні виміри правової держави: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 14 квіт. 2023 р.). – Дніпро: ДДУВС, 2023. – С. 171-174
<https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/12359>
23. Жадяєв Д.В. (2021), [Закон та мораль: обов'язкове з відносного?](#) Соціально-гуманітарні виміри правової держави. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. ДДУВСб С. 91-92.
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=IT_Y33j0AAAAJ&citation_for_view=ITY33j0AAAAJ:M3ejUd6NZC8C
24. Жадяєв Д.В. (2023). «Концепт природи» А.Н. Вайтгеда: недувальність, процес, естетика. Монографія. – Дніпро: Журфонд, 2023. – 184 с.
<https://independent.academia.edu/DenysZhadiaiev>